

**Naar een web van kennis
met SKOS**

Material Subject to Creative Commons License:

A Taxonic whitepaper, by Jan Voskuil @Taxonic taxonic.com

This work is licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial- NoDerivs 3.0 Unported License. You are free to copy, distribute and transmit the work, under the following conditions: you must attribute the work mentioning the author and Taxonic; you may not use this work for commercial purposes; you may not alter or transform this work.

The use of general descriptive names, registered names, trademarks, etc. in this publication does not imply, even in the absence of a specific statement, that such names are exempt from the relevant protective laws and regulations and therefore free for general use.

For questions regarding usage, please contact info@taxonic.com

Inhoudsopgave

1	SKOS	4
1.1	Wikipedia-achtige vorm	4
1.2	Veranderingen	4
1.3	‘Duwtje in de goederichting’	4

1 SKOS

SKOS (Simple Knowledge Organization System) staat op de 'pas toe of leg uit'-lijst van Forum Standaardisatie. Dat betekent dat organisaties binnen de Nederlandse overheid deze standaard verplicht moeten toepassen. Wat gaan wij daarvan merken?

SKOS is een standaard dat de principes van het web doortrekt naar systemen van kennisontsluiting. De behoefte aan kennisontsluiting begint vaak bij de bewustwording van de eigen taal. Elke organisatie hanteert begrippen in een specifieke betekenis. Zo is in het gevangeniswezen de 'badmeester' iemand die nieuwe 'inkomsten' behandelt: inname eigendommen, uitrekenen beddengoed, et cetera. De Belastingdienst hanteert weer een geheel andere definitie van 'inkomsten'. Kennis van dergelijke organisatie-specifieke begrippen is essentieel. Het is dan ook een goed idee om deze kennis structureel en systematisch vast te leggen en te ontsluiten.

1.1 Wikipedia-achtige vorm

SKOS maakt het mogelijk om begrippenlijsten via het web toegankelijk te maken in een Wikipedia-achtige vorm. Eigenlijk zou elke organisatie zijn begrippenapparaat op die manier moeten publiceren. De fundamentele kennis die daarmee beschikbaar komt vormt immers de basis voor de

informatiehuishouding in een organisatie. Een tamelijk elementair belang, dat helaas nog vaak onderschat wordt. Het basisidee is dat elk begrip een eigen webadres krijgt. Een fictief voorbeeld is [belastingdienst](#). Het begrip 'inkomsten' zoals het gevangeniswezen dat hanteert krijgt weer een ander webadres. Aan dat webadres is te zien welke organisatie verantwoordelijk is voor de definitie van het begrip. Dat is niet alleen simpel en doeltreffend, het geeft ook eenduidigheid op een ongekeerde schaal. Dat leidt tot allerlei nieuwe toepassingen.

1.2 Veranderingen

SKOS zal veel veranderen op het gebied van publiceren. Het helpt kennisinstituten hun collecties open te stellen en beter bruikbaar te maken. Gebruikers hoeven daar zelf niets voor te doen: zoekmachines handelen dit automatisch af. Het kunnen ophalen van eenduidig gespecificeerde zoekresultaten bij een ongelimiteerde verzameling bronnen op het web is een van de kernbeloftes van SKOS. Ook in de administratieve wereld zal SKOS tot verandering leiden. Stel, een gemeenteambtenaar geeft een vergunning uit in de vorm van een elektronisch bestand. Dankzij SKOS kan hij het document, ook voor de buitenwereld, eenduidig kenmerken. Dit heeft grote voordelen. Documenten uit het ene IT-systeem worden op die manier bruikbaar in andere IT-systemen. Stromen van documenttypen over organisaties heen wordt daardoor inzichtelijker en transparanter en leveren minder ICT-kosten op. Het maakt geautomatiseerde verwerking mogelijk van omvangrijke digitale documentstromen.

1.3 'Duwtje in de goederichting'

Het verplicht stellen van SKOS brengt deze toekomstdroom dichterbij. De meer dan twintig partijen die zich hiervoor hebben ingezet hopen dat dit (overheids-)organisaties stimuleert om hun begrippen vast te leggen en conform SKOS te ontsluiten. Er is een tweetal redenen te bedenken waarom organisaties mogelijk in de wachtstand blijven hangen als het gaat om het toepassen van SKOS. Allereerst gaan de échte baten van SKOS pas blijken als een groot aantal organisaties besluit het te gebruiken. Ook leidt SKOS tot meer transparantie, wat organisaties onzeker maakt. Het valt te hopen dat een stok achter de deur de balans een duwtje in de goede richting geeft.

Taxonic

Wij zijn Taxonic, een internationaal en onafhankelijk IT-adviesbureau. Onze focus? Digitale transformatie en Kennismanagement, dit passen wij toe binnen twee gebieden: Pega (Dynamic Case Management) en Linked Data.

Als kennispartner delen we onze kennis, geven we advies op maat en zijn we hands-on op projecten van analyse tot en met implementatie. Onze experts werken met de nieuwste technologieën. Binnen het team hebben we een brede ervaring; van advies over de keuze van technologie en het inbedden van oplossingen in de technische omgeving tot de koppeling van het systeemlandschap en volledige realisatietrajecten.

Doordat wij werken met interdisciplinaire teams kunnen wij een breed spectrum aan complexe projecten oppakken. Taxonic stimuleert de wereld om mee te veranderen met nieuwe technologieën, dat is onze bijdrage aan de maatschappij.

Jan Voskuil

Met een achtergrond als taalwetenschapper begrijpt Jan de begrippenstructuur en het belang van Linked Data en SKOS als geen ander. Hij heeft zich daarom, vanuit een inhoudelijke drijfveer, hard gemaakt voor de ontwikkeling van [Linked Data in Nederland](#). Jan leest graag en is geïnteresseerd in geologie; dat is geen vreemde combinatie voor een informatie architect.

Jan is een “thought leader” met [diverse publicaties](#) op zijn naam over Semantische technologie en Linked Data. Ook heeft hij SKOS in Nederland op de kaart gezet door deze zo te agenderen dat hij wordt opgenomen in de ‘pas-toe-of-leg-uit’-lijst.